Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

19 päivänä maaliskuuta 2013 *

Tulliliitto — Ecuadorista peräisin olevien banaanien tuonti — Tuontitullien kantaminen jälkitullauksin — Tuontitullien peruuttamista koskeva hakemus — Asetuksen (ETY) N:o 2913/92 220 artiklan 2 kohdan b alakohta ja 239 artikla — Tulliviranomaisten virhe — Asianosaisen ilmeinen laiminlyönti

Asiassa T-324/10,

Firma Léon Van Parys NV, kotipaikka Antwerpen (Belgia), edustajinaan aluksi P. Vlaemminck ja A. Hubert, sittemmin asianajajat Vlaemminck, R. Verbeke ja J. Auwerx,

kantajana,

jota tukee

Belgian kuningaskunta, asiamiehinään J.-C. Halleux ja M. Jacobs, avustajanaan asianajaja P. Vander Schueren,

väliintulijana,

vastaan

Euroopan komissio, asiamiehinään L. Keppenne ja F. Wilman,

vastaajana,

jossa vaaditaan kumoamaan osittain 6.5.2010 tehty komission päätös K(2010) 2858 lopullinen, jossa todetaan, että tuontitullien kirjaaminen tileihin jälkikäteen on perusteltua ja että tullien peruuttaminen yksittäistapauksessa on perusteltua yhden velallisen mutta ei toisen velallisen osalta,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja N. J. Forwood sekä tuomarit F. Dehousse ja J. Schwarcz (esittelevä tuomari),

kirjaaja: hallintovirkamies J. Plingers,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 7.11.2012 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

tuomion

Tosiseikat

1 Kantajana oleva Firma Léon Van Parys NV jätti tulliasioitsijansa välityksellä ajalla 22.6.1998–8.11.1999 Antwerpenin (Belgia) tullitoimipaikkaan 116 tuonti-ilmoitusta, jotka koskivat Ecuadorista peräisin olevia banaaneja.

2 Tuonti-ilmoitusten tukena oli 221 tuontitodistusta, jotka Espanjan kuningaskunta oli nähtävästi antanut ja joiden nojalla Euroopan yhteisöön voitiin tuoda banaaneja tariffikiintiössä maksamalla alennettua tullia 75 euroa tonnilta 31.12.1998 asti banaanialan yhteisestä markkinajärjestelystä 13.2.1993 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 404/93 (EYVL L 47, s. 1) nojalla, sellaisena kuin se on muutettuna maatalousalalla Uruguayn kierroksen monenvälisissä kauppaneuvotteluissa tehtyjen sopimusten täytäntöönpanemiseksi tarvittavista mukautuksista ja siirtymäjärjestelyistä 22.12.1994 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 3290/94 (EYVL L 349, s. 105), sekä 1.1.1999 alkaen asetuksen N:o 404/93 ja asetuksen N:o 404/93 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä banaanien tuontia yhteisöön koskevan järjestelmän osalta 28.10.1998 annetun komission asetuksen (EY) N:o 2362/98 (EYVL L 293, s. 32) nojalla.

3 Euroopan petostentorjuntavirasto (OLAF) ilmoitti 1.2.2000 päivätyllä kirjeellä Belgian tulliviranomaisille, että vääriä espanjalaisia tuontitodistuksia, joissa oli kyseisten asiakirjojen antamiseen toimivaltaisen espanjalaisen viranomaisen väärät leimat, oli käytetty banaanien tuonnissa yhteisöön. Tarkastuksen yhteydessä tulliviranomaiset saivat selville, että kantajan Antwerpenin tullitoimipaikalle ajalla 22.6.1998–8.11.1999 esittämät 221 tuontitodistusta vastasivat vääriä espanjalaisia todistuksia.

4 Belgian tulliviranomaiset laativat 5.7.2002 toteamuksista pöytäkirjan, jonka ne lähettivät muun muassa kantajalle ja tulliasioitsijalle (jäljempänä 5.7.2002 päivätty pöytäkirja). Kyseisestä 5.7.2002 päivätystä pöytäkirjasta käy ilmi, että kantajan käyttämät 233 tuontitodistusta vastasivat vääriä espanjalaisia todistuksia, joista 221 esitettiin Antwerpenissä ja 12 Hampurissa (Saksa). Ajanjaksolla 1.1.–8.11.1999 asia koskee 107:ää todistusta, jotka kantaja esitti kaikki Antwerpenin tullitoimipaikalle.

5 Belgian tulliviranomaiset määräsivät 26.7.2002 päivätyllä kirjeellä kantajan ja tulliasioitsijan maksamaan banaanien tuonnista ajalla 1.1.1998–8.11.1999 7 084 967,71 euroa, joka vastasi 850 euron tullimaksun perimistä tuodulta tonnilta asetuksen N:o 404/93 18 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

6 Belgian tulliviranomaiset laativat 28.11.2003 täydentävän pöytäkirjan (jäljempänä täydentävä pöytäkirja), jossa mainittiin muun muassa virka-avun antamisesta väärien espanjalaisten tuontitodistusten tutkinnan yhteydessä Portugalissa, Espanjassa ja Italiassa.

7 Belgian tulliviranomaiset katsoivat sen jälkeen, kun kantaja ja tulliasioitsija olivat kiistäneet niiden maksettaviksi määrättyjen tullien kantamisen jälkitullauksin, että hakemus jälkitullauksesta luopumiseksi ja tullien peruuttamiseksi oli hyväksyttävä, ja siirsivät asian käsittelyn 14.12.2007 päivätyllä kirjeellä Euroopan yhteisöjen komissiolle, jotta tämä tekisi tietyistä yhteisön tullikoodeksista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä 2.7.1993 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2454/93 (EYVL L 253, s. 1) 871 ja 905 artiklan mukaisen päätöksen.

8 Belgian tulliviranomaiset ilmoittivat 14.12.2007 päivätyssä kirjeessään katsovansa, ettei yhteisön tullikoodeksista 12.10.1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 (EYVL L 302, s. 1; jäljempänä yhteisön tullikoodeksi) 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan säännöksiä voitu soveltaa käsiteltävään asiaan, koska ei ollut tarpeeksi näyttöä sen toteamiseksi, että jäsenvaltioiden viranomaiset tai komissio olivat tehneet virheen. Belgian tulliviranomaiset katsoivat sen sijaan, että tullit oli

peruutettava yhteisön tullikoodeksin 239 artiklan nojalla, koska kyse oli kyseisessä artiklassa tarkoitetusta erityistilanteesta eivätkä kantaja ja tulliasioitsija olleet menetelleet ilmeisen huolimattomasti.

9 Komissio lähetti 5.5.2008, 18.11. ja 26.11.2008, 15.1.2009 sekä 4.3.2010 täydentäviä tiedonsaantipyyntöjä Belgian tulliviranomaisille, jotka vastasivat kaikkiin pyyntöihin.

10 Komissio ilmoitti asetuksen N:o 2454/93 906 a artiklan perusteella Belgian tulliviranomaisille ja kantajalle 8.1.2010 päivätyllä kirjeellä, että se aikoi tehdä tullien peruuttamista ja palauttamista koskevasta hakemuksesta kielteisen päätöksen. Kantaja esitti 8.2.2010 päivätyssä kirjeessä huomautuksensa.

11 Kaikkien jäsenvaltioiden edustajista koostuva asiantuntijaryhmä tutki asetuksen N:o 2454/93 873 ja 907 artiklan mukaisesti kantajaa koskevan asian 12.4.2010 pidetyssä kokouksessa.

12 Komissio hyväksyi 6.5.2010 tekemällään päätöksellä K(2010) 2858 lopullinen (jäljempänä riidanalainen päätös) tuontitullien jälkikäteisen tileihin kirjaamisen (1 artiklan 1 kohta) ja tullien peruuttamisen yksittäistapauksessa yhden velallisen eli tulliasioitsijan (1 artiklan 2 kohta) mutta ei toisen velallisen eli kantajan (1 artiklan 3 kohta) osalta.

13 Riidanalaisen päätöksen neljännessä ja viidennessä perustelukappaleessa mainitaan, että vuoden 1998 banaanintuontien osalta komissio antaa Belgian tulliviranomaisten päättää itse, peruuttavatko ne tullit, koska komissio on katsonut asiassa, joka koskee osittain samankaltaisia tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, että tuontitullien jälkikäteinen tileihin kirjaaminen sekä kyseisten tullien peruuttaminen oli perusteltua. Riidanalaisen päätöksen kuudennesta perustelukappaleesta käy ilmi, että päätös koskee siten vain tuonteja ajalla 1.1.–8.11.1999 sekä näistä tuonneista suoritettavia 3 628 248,48 euron suuruisia tuontitulleja.

14 Vuonna 1999 toteutetuista tuonneista komissio totesi riidanalaisen päätöksen 11 perustelukappaleessa, että maahantuotujen tuotteiden vapaaseen liikkeeseen luovuttamisen yhteydessä tulliasioitsija oli esittänyt tuontitodistukset, jotka Espanjan viranomaiset olivat nähtävästi antaneet ja jotka kantaja oli hankkinut portugalilaisen elinkeinonharjoittajan (jäljempänä M) välityksellä kahdelta espanjalaiselta yritykseltä. Komissio totesi, ettei kantajaa ollut mainittu todistuksissa, koska kantaja oli ainoastaan hankkinut todistusten käyttöoikeuden eikä se ollut niiden luovutuksensaaja. Riidanalaisen päätöksen 11 perustelukappaleen mukaan kyseessä olevien todistusten haltijoiden enemmistön otaksuttiin joka tapauksessa olevan asetuksen N:o 2362/98 7 artiklassa tarkoitettuja ”uusia” toimijoita, kun taas vähäinen osa kyseisistä todistuksista kuului saman asetuksen 3 artiklassa tarkoitetuille ”perinteisille” toimijoille.

15 Komissio katsoi riidanalaisen päätöksen 32 perustelukappaleessa, että lain mukaan kannettavat tullit oli kirjattava tileihin jälkikäteen, koska mitään tulliviranomaisten virhettä ei voitu todeta käsiteltävässä asiassa. Tämän toteamiseksi komissio katsoi riidanalaisen päätöksen 26 perustelukappaleessa, että asetuksen N:o 404/93, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 2362/98, 18 artiklan 1 kohdassa säädetyn edullisen tariffikohtelun myöntämisen edellytyksenä oli tuontitodistusten esittäminen mutta että Espanjan viranomaiset olivat ilmoittaneet, etteivät kantajan käyttämät todistukset olleet niiden antamia. Komission mukaan kyse oli siten vääristä todistuksista. Komissio katsoi täten riidanalaisen päätöksen 27 perustelukappaleessa, ettei kyseessä voinut olla Espanjan viranomaisten tekemä virhe, koska ne eivät olleet osallistuneet kyseisten todistusten laatimiseen. Komissio mainitsi riidanalaisen päätöksen 28 perustelukappaleessa epäilyistä, jotka koskivat erään espanjalaisen virkamiehen osallisuutta petokseen ja jotka myöhemmin kumottiin OLAFin ja Espanjan viranomaisten välisen kirjeenvaihdon perusteella. Lopuksi komissio hylkäsi riidanalaisen päätöksen 29–31 perustelukappaleessa kantajan väitteet siitä, että taloudellisten toimijoiden oli mahdotonta tarkistaa, onko yritykset, joille todistukset annettiin, tosiasiassa rekisteröity

ja ovatko todistukset ja niihin painetut leimat aitoja, että kansallisten viranomaisten oli mahdotonta suorittaa tarkastusta ja että unionin viranomaiset eivät suorittaneet tarkastusta, koska mitään näistä seikoista ei voitu pitää tulliviranomaisten virheenä.

16 Koska yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdassa mainittujen kolmen edellytyksen on täytyttävä samanaikaisesti, komissio katsoi riidanalaisen päätöksen 33 perustelukappaleessa, ettei ollut tarpeen tutkia, täyttyivätkö muut kuin tulliviranomaisten virhettä koskevat edellytykset.

17 Komissio tarkasteli riidanalaisessa päätöksessä seuraavaksi, täyttyivätkö yhteisön tullikoodeksin 239 artiklassa asetetut edellytykset tuontitullien peruuttamiselle.

18 Komissio tutki riidanalaisen päätöksen 37–51 perustelukappaleessa, oliko olemassa erityistilanne, mikä on tuontitullien peruuttamisen ensimmäinen edellytys. Komissio muistutti aluksi riidanalaisen päätöksen 38 perustelukappaleessa säännöstä, jonka mukaan väärien asiakirjojen esittämistä – edes vilpittömässä mielessä – ei voida sellaisenaan pitää erityistilanteena, jonka nojalla tullit voitaisiin peruuttaa. Komissio totesi riidanalaisen päätöksen 39 perustelukappaleessa, että kantaja ja tulliasioitsija eivät perustaneet peruuttamishakemustaan pelkästään väärien tuontitodistusten olemassaoloon vaan pääasiallisesti myös siihen, ettei komissio ollut valvonut banaanintuonnin tariffikiintiöitä. Komissio muistutti riidanalaisen päätöksen 40–44 perustelukappaleessa oikeudellisesta taustasta, jonka johdosta komissiolla ja jäsenvaltioilla on eri velvollisuudet tariffikiintiöiden hallinnoimisessa. Komissio esitti riidanalaisen päätöksen 45–49 perustelukappaleessa tariffikiintiöiden hallinnoimisessa todetut puutteet, jotka koskivat muun muassa yhtäältä sitä, ettei ollut havaittu, että tuontitodistuksilla tuotujen banaaneiden tuonneilla ylitettiin kyseinen kiintiö, ja toisaalta sitä, että Espanjan viranomaisten ennaltaehkäisevät toimet tuontitodistusten antamisessa ja etenkin toimet kyseisten todistusten laatimisessa käytettyyn leimasinmalliin liittyvien tietojen välittämisessä olivat riittämättömät. Komissio katsoi tämän johdosta, että tällaiset olosuhteet ylittivät tavanomaisen kaupallisen riskin, jonka toimijan on kannettava, ja että niitä oli pidettävä yhteisön tullikoodeksin 239 artiklassa tarkoitettuna erityistilanteena.

19 Tuontitullien peruuttamisen toisen edellytyksen osalta komissio tutki kolme edellytystä, joiden nojalla vilpillisen menettelyn tai ilmeisen laiminlyönnin puuttuminen voidaan todeta. Lainsäädännön monitahoisuuteen perustuvasta ensimmäisestä edellytyksestä komissio oli riidanalaisen päätöksen 53 perustelukappaleessa sitä mieltä, ettei tätä edellytystä tarvinnut tutkia, koska tullivelka oli syntynyt väärien tuontitodistusten eikä lainsäädännön virheellisen soveltamisen perusteella. Komissio totesi riidanalaisen päätöksen 54–56 perustelukappaleessa, että edellytys asianosaisen ammatillisesta kokemuksesta täyttyi.

20 Komissio katsoi sen sijaan, ettei kantaja ollut osoittanut riittävää huolellisuutta. Komissio kuvaili väärien tuontitodistusten käytön tosiseikaston. Se muistutti riidanalaisen päätöksen 58 perustelukappaleessa järjestelystä, joka oli yleisesti ottaen toteutettu, jotta ”perinteiset” toimijat voisivat tuoda suurempia määriä banaaneja kuin ne voivat tuoda niiden hallussa olevien tuontitodistusten perusteella, ja joka perustui siihen, että tällainen toimija myy banaaneja ennen niiden tuontia toimijalle, jolla on tuontitodistus ja joka myy ne tuonnin ja tavaroiden vapaaseen liikkeeseen luovutuksen jälkeen takaisin ensiksi mainitulle toimijalle. Komissio totesi riidanalaisen päätöksen 59 perustelukappaleessa, että yhtäältä vuonna 1999 tulliasioitsija oli luovuttanut kantajan tuomat banaanit kantajan ohjeiden perusteella vapaaseen liikkeeseen ja ettei toisaalta banaaneja ollut myyty tuontitodistuksen haltijalle, joka oli merkitty tavaroiden vastaanottajaksi vapaaseen liikkeeseen luovutusta koskevaan ilmoitukseen. Tulliasioitsija peri lisäksi tullit aina kantajalta.

21 Komissio esitteli seuraavaksi eri seikat, joiden perusteella se katsoi, ettei kantaja ollut toiminut huolellisesti. Se totesi ensimmäiseksi riidanalaisen päätöksen 60 perustelukappaleessa, ettei kantajan ja yritysten, jotka esiintyivät tuontitodistusten haltijoina, välisestä yhteydenpidosta ollut näyttöä, vaikka komission mukaan tällainen yhteydenpito vaikutti välttämättömältä tavaroiden vapaaseen liikkeeseen luovuttamiseksi, koska kyseisten yritysten nimet oli mainittu vapaaseen liikkeeseen luovutusta

koskevassa ilmoituksessa, minkä perusteella niiden voitiin katsoa olevan vastuussa. Komissio totesi riidanalaisen päätöksen 60 ja 61 perustelukappaleessa, että jos kantaja olisi ottanut yhteyttä kyseisiin yrityksiin, olisi ollut ilmeistä, etteivät yritykset olleet tietoisia niiden nimissä laadittujen todistusten käyttöoikeuden myynnistä, ja että käytetty järjestely sekä yhteydenpidon puuttuminen osoittivat, että kantaja oli valmis ottamaan riskin banaanien tuomiseksi tariffikiintiössä. Komissio korosti toiseksi kantajan ja M:n välisiä liikesuhteita eli sitä, että tuontitodistusten myyntineuvottelut käytiin suoraan niiden välillä (62 perustelukappale), että kantaja suoritti maksut M:n henkilökohtaiselle tilille eikä tämän työnantajan tilille (63 perustelukappale) ja ettei kantaja esittänyt todisteita siitä, että M oli todella vastaanottanut kantajan sille palauttamat tuontitodistukset, vaikka kyseisten todistusten haltijoiden oli hankittava todistukset takaisin saadakseen takaisin vakuuden, joka niiden oli täytynyt antaa (64 perustelukappale). Komissio huomautti kolmanneksi, että todistusten käyttöoikeuden osto toteutettiin kahden espanjalaisen yrityksen lähettämillä pro forma -laskuilla ja että koska laskut lähetettiin faksitse tuntemattomista osoitteista tai koska niiden lähettäjät olivat tuntemattomia, kyseinen järjestely, jota kantaja ei vaikuttanut kyseenalaistavan, ei kokonaisuudessaan kuulu tavanomaiseen kaupalliseen käytäntöön.

22 Komissio totesi riidanalaisen päätöksen 67 perustelukappaleessa, ettei kantaja osoittanut sellaista huolellisuutta, jota kokeneelta toimijalta odotetaan, ja ettei ilmeisen laiminlyönnin puuttumista voitu siten todeta kantajan hyväksi. Komissio katsoi sen sijaan, ettei kantajan tulliasioitsija ollut menetellyt vilpillisesti tai ilmeisen huolimattomasti ja että tuontitullit voitiin täten peruuttaa hänen osaltaan.

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset

23 Kantaja nosti käsiteltävänä olevan kanteen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 11.8.2010 jättämällään kannekirjelmällä.

24 Koska jaostojen kokoonpanoa muutettiin, alun perin seitsemännen jaoston käsiteltävänä ollut asia annettiin 23.9.2010 toiselle jaostolle.

25 Kantaja vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

— kumoaa riidanalaisen päätöksen 1 artiklan 1 ja 3 kohdan

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

26 Komissio vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

— hylkää kanteen perusteettomana

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

27 Belgian kuningaskunta pyysi unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 19.11.2010 toimittamallaan väliintulokirjelmällä saada osallistua oikeudenkäyntiin unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 115 artiklan mukaisesti tukeakseen kantajan vaatimuksia.

28 Unionin yleisen tuomioistuimen toisen jaoston puheenjohtaja antoi 18.1.2011 määräyksen siitä, että Belgian kuningaskunta saa esiintyä asiassa väliintulijana tukeakseen kantajan vaatimuksia.

29 Kantajan vaatimusten tueksi Belgian kuningaskunta vaatii lähinnä, että unionin yleinen tuomioistuin

— kumoaa riidanalaisen päätöksen 1 artiklan 1 ja 3 kohdan

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

30 Komissio esitti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 15.4.2011 jätetyllä kirjelmällä huomautuksensa Belgian kuningaskunnan väliintulokirjelmästä; kantaja ei puolestaan esittänyt huomautuksia.

31 Unionin yleinen tuomioistuin esitti prosessinjohtotoimina useita kysymyksiä asianosaisille ja pyysi niitä toimittamaan asiakirjoja. Kantaja vastasi 18.10.2012 jätetyllä kirjeellä ja komissio 19.10.2012 jätetyllä kirjeellä.

Oikeudellinen arviointi

32 Kanteensa tueksi kantaja esittää kuusi kanneperustetta: ensimmäinen koskee perustamissopimuksen ja sen soveltamiseen liittyvien sääntöjen rikkomista ja muun muassa yhteisön tullikoodeksin 239 artiklan sekä banaanien tuontia yhteisöön koskevan järjestelmän soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 10.6.1993 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 1442/93 (EYVL L 142, s. 6) ja asetuksen N:o 2362/98 säännösten rikkomista, Maailman kauppajärjestön (WTO) hyväksymien kaupallisten käytäntöjen loukkaamista, tosiseikkojen virheellistä arvioimista sekä asiakirjojen todistusarvoa koskevan periaatteen loukkaamista, toinen koskee perustamissopimuksen ja sen soveltamiseen liittyvien sääntöjen rikkomista ja muun muassa yhteisön tullikoodeksin 239 artiklan rikkomista sekä suhteellisuusperiaatteen loukkaamista, kolmas koskee perustamissopimuksen ja sen soveltamiseen liittyvien sääntöjen rikkomista ja muun muassa yhteisön tullikoodeksin 239 artiklan ja aiemman EY 211 artiklan rikkomista, luottamuksensuojan periaatteen sekä yleisen oikeusperiaatteen patere legem quam ipse fecisti loukkaamista, neljäs koskee perustamissopimuksen ja sen soveltamiseen liittyvien sääntöjen rikkomista ja muun muassa yhteisön tullikoodeksin 239 artiklan rikkomista sekä yhdenvertaisuusperiaatteen loukkaamista, viides koskee perustamissopimuksen ja sen soveltamiseen liittyvien sääntöjen rikkomista ja muun muassa yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan rikkomista sekä kuudes koskee olennaisten menettelymääräysten rikkomista ja muun muassa puolustautumisoikeuksien loukkaamista.

33 Aluksi on tutkittava viides ja kuudes kanneperuste, jotka kohdistuvat tullien kantamiseen jälkitullauksin yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan nojalla.

Yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan soveltaminen

34 Aluksi on muistutettava, että yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaan se, että kansalliset viranomaiset eivät kanna tulleja jälkikäteen, edellyttää kolmen edellytyksen täyttymistä samanaikaisesti. Näiden kolmen edellytyksen täyttyessä tullivelallisella on oikeus siihen, että tulleja ei kanneta jälkikäteen (ks. analogisesti asia C-251/00, Ilumitrónica, tuomio 14.11.2002, Kok., s. I-10433, 37 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

35 Ensimmäiseksi edellytetään, että tullit on jätetty kantamatta toimivaltaisten viranomaisten itsensä tekemän virheen vuoksi. Toiseksi edellytetään, että näiden tekemä virhe on luonteeltaan sellainen, että vilpittömässä mielessä toiminut tullivelallinen ei ole voinut kohtuudella sitä havaita, kun otetaan huomioon tämän kokemus alalta ja se huolellisuus, jota tämän oli noudatettava. Lopulta edellytetään, että viimeksi mainittu on noudattanut kaikkia voimassa olevassa säännöstössä olevia tulli-ilmoitusta koskevia säännöksiä (ks. analogisesti edellä 34 kohdassa mainittu asia Ilumitrónica, tuomion 38 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

36 Näiden edellytysten olemassaoloa on arvioitava yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan tavoitteen valossa eli sen valossa, että suojellaan tullivelan maksamisesta vastuussa olevan velallisen perusteltua luottamusta siihen, että kaikki tullien kantamista koskevaan päätökseen sisältyvät seikat ovat perusteltuja (ks. analogisesti edellä 34 kohdassa mainittu asia Ilumitrónica, tuomion 39 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

37 Viidettä ja kuudetta kanneperustetta on arvioitava näiden päätelmien valossa.

Viides kanneperuste, joka perustuu perustamissopimuksen ja sen soveltamiseen liittyvien sääntöjen rikkomiseen ja muun muassa yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan rikkomiseen

38 Viides kanneperuste jakautuu kolmeen osaan. Kantaja väittää ensimmäiseksi, ettei voida todeta varmuudella, etteivät Espanjan viranomaiset osallistuneet väärien tuontitodistusten laatimiseen. Kantaja on toiseksi sitä mieltä, että vaadittujen tullien tason ja komission tariffikiintiön hallinnoimisessa tekemien virheiden välillä on yhteys. Kolmanneksi komissio ei tutkinut yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan muita soveltamisedellytyksiä, jotka täyttyvät käsiteltävässä asiassa.

39 Komissio kiistää kantajan väitteet, kun taas Belgian kuningaskunta ei ole tukenut väliintulossaan tätä kanneperustetta.

– Komission tekemät toteamukset

40 Kun komissio tutki riidanalaisessa päätöksessä, oliko mahdollista jättää tuontitullit kantamatta jälkitullauksin, se rajoittui tarkistamaan, täyttyikö yksi kyseisen toimenpiteen soveltamisedellytyksistä, eli olivatko Espanjan viranomaiset tehneet virheen.

41 Komissio huomautti riidanalaisen päätöksen 26 ja 27 perustelukappaleessa ensimmäiseksi, että edullisen tullikohtelun myöntäminen edellytti tuontitodistusten esittämistä, toiseksi, että Espanjan viranomaiset olivat ilmoittaneet, etteivät ne olleet antaneet riidanalaisia todistuksia, jotka olivat siten vääriä todistuksia, ja kolmanneksi, ettei näin ollen voitu ”puhua” mainittujen viranomaisten, jotka eivät olleet osallistuneet kyseisten todistusten laatimiseen, virheestä.

42 Komissio totesi riidanalaisen päätöksen 28 perustelukappaleessa, että tutkinnan alussa esitetty olettama espanjalaisen virkamiehen osallisuudesta petokseen oli hylätty OLAFin ja espanjalaisten oikeusviranomaisten välisen kirjeenvaihdon perusteella.

43 Komissio vastasi riidanalaisen päätöksen 29–31 perustelukappaleessa kantajan väitteisiin. Komission mukaan tulliviranomaisten virheenä ei voitu pitää sitä, että ensimmäiseksi taloudellisten toimijoiden oli mahdotonta tarkistaa, olivatko tuontitodistusten haltijat todella rekisteröityjä toimijoita ja todistukset sekä niihin painetut leimat aitoja, että toiseksi kansallisten viranomaisten oli mahdotonta suorittaa tarkastusta ja että kolmanneksi Euroopan unionin viranomaiset eivät olleet suorittaneet tarkastusta.

– Viidennen kanneperusteen ensimmäinen osa

44 Kantaja väittää, ettei Espanjan viranomaisten virheiden puuttumista voida todeta varmuudella. Kantaja tukeutuu pääasiassa Belgian tulliviranomaisten pöytäkirjaan, OLAFin valmisteluasiakirjaan sekä Tribunale civile e penale di Ravennan (Ravennan siviili- ja rikosasioiden tuomioistuin, Italia) rikosasiassa 6.10.2004 antamaan tuomioon, josta käy ilmi, että espanjalaiset virkamiehet ovat osallistuneet väärien todistusten laatimiseen.

45 Kantaja moittii tällä väitteellään komissiota siitä, ettei tämä ole osoittanut, etteivät tulliviranomaiset tehneet yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettua virhettä. Komission toteaman tavoin tullien jälkikäteinen kantamatta jättäminen edellyttää kuitenkin, että virhe näytetään toteen. Viidennen kanneperusteen ensimmäinen osa perustuu siten yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan säännösten vastaiseen olettamaan, jolla ei kuitenkaan voida osoittaa virheen olemassaoloa.

46 Kantajan väitteiden tarkastelun ja kantajan tukenaan käyttämien asiakirjojen perusteella ei voida myöskään muuttaa tätä päätelmää.

47 Kantaja tukeutuu ensimmäiseksi täydentävään pöytäkirjaan, jossa viitataan OLAFin suorittamaan tutkintaan, jonka aikana mainittiin, että Espanjan ulkomaankaupan pääsihteeristössä oli tapahtunut tuontitodistuksia koskeva varkaus. OLAFin 22.9.2000 päivätystä valmisteluasiakirjasta käy kuitenkin ilmi, että tämä tapahtui vuoden 1999 lopulla ja että varastettuja todistuksia käytettiin vuoden 2000 kahden ensimmäisen vuosineljänneksen aikana. Kyseessä eivät näin ollen voi olla riidanalaiset todistukset, jotka esitettiin viimeistään 8.11.1999 toteutettuja tuonteja varten, koska näitä tuonteja varten käytettyjen viimeisten todistusten sanamuodon mukaan niiden väitetty antopäivä oli 23.9.1999.

48 Kantaja viittaa toiseksi Tribunale civile e penalen antamaan tuomioon. Kyseinen tuomioistuin rajoittui kuitenkin viittaamaan OLAFin tarkastelemaan olettamaan, jonka mukaan Espanjan ulkomaankauppaministeriön virkamies oli mahdollisesti lahjottu, sekä siihen, että OLAF oli saattanut asian espanjalaisten oikeusviranomaisten käsiteltäväksi. Kyseinen tuomioistuin ei itse todennut espanjalaisen virkamiehen lahjontaan liittyviä seikkoja, koska se totesi, että rikostutkinta Espanjassa oli tuomion antopäivänä edelleen kesken.

49 Kantaja väittää kolmanneksi, ettei Espanjan viranomaisten virheen puuttumista ole osoitettu, koska OLAFin ja espanjalaisten oikeusviranomaisten välistä kirjeenvaihtoa, joka liittyi espanjalaisen virkamiehen osallisuuden puuttumiseen, ei ollut kantajan mukaan näytetty toteen. Kuitenkin espanjalaisten oikeusviranomaisten OLAFille 20.10.2005 lähettämässä kirjeessä mainitaan, etteivät espanjalaiset virkamiehet ole osallistuneet vääriin tuontitodistuksiin liittyvään tapaukseen. Komissio lähetti lisäksi 28.1.2010 kopion tästä kirjeestä kantajalle hallinnollisen menettelyn yhteydessä.

50 Vaikka kantaja viittaa useisiin todisteisiin espanjalaisten virkamiesten osallisuudesta väärien todistusten laatimiseen, on todettava, ettei asiakirja-aineistosta käy ilmi, että tällaisia todisteita olisi olemassa, koska 22.9.2010 päivätty OLAFin valmisteluasiakirja, täydentävä pöytäkirja sekä Tribunale civile e penalen 6.10.2004 antama tuomio viittaavat vain korkeintaan olettamiin tältä osin.

51 Neljänneksi kantaja viittaa vastauskirjelmässään erilaisiin menettelyihin, joita voidaan pitää Espanjan viranomaisten virheenä ja jotka koskevat sitä, että tuontitodistuksia annettiin tyhjinä ja ettei tiettyjä tietoja – kuten tietoa tuontitodistuslomakkeiden tai kyseisten viranomaisten käyttämän leimasimen varkaudesta – annettu komissiolle, tai vielä sitä, ettei kyseisten viranomaisten käyttämän leimasimen vaihdosta ilmoitettu.

52 Ensimmäiseksi on muistutettava, ettei tuontitodistusten varkaudella ole vaikutusta käsiteltävänä olevaan asiaan (ks. edellä 47 kohta) ja ettei espanjalaisessa viranomaisessa tapahtuneeksi väitettyä leimasimen varastamista ole näytetty toteen, koska mikään asiakirja-aineistossa ei tue tällaista seikkaa eikä kantaja viittaa mihinkään muuhun asiakirjaan tältä osin.

53 Toiseksi sitä, ettei komissiolla ollut tietoa käytetyn leimasimen vaihdosta, on pidettävä Espanjan viranomaisten laiminlyöntinä, jota ei kuitenkaan voida katsoa virheeksi, jonka johdosta lain mukaan kannettavat tullit oli jätetty kantamatta, koska ainoastaan viranomaisten aktiivinen toiminta synnyttää oikeuden siihen, ettei tulleja kanneta jälkikäteen (ks. edellä 34 kohdassa mainittu asia Ilumitrónica, tuomion 38 ja 42 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

54 Kolmanneksi kantaja ei viittaa lainkaan täydentäviin tietoihin tai asiakirjoihin Espanjan viranomaisten käyttöön antamien tyhjien tuontitodistusten osalta vaan tyytyy viittaamaan siihen, että tällainen seikka käy ilmi 22.9.2000 päivätystä OLAFin valmisteluasiakirjasta. On todettava, että OLAF totesi, että Espanjan viranomaiset myivät tyhjiä tuontitodistuslomakkeita ja että kyseinen järjestely lakkautettiin vuonna 1999 siihen liittyvien väärinkäytön vaarojen vuoksi. Vaikka Espanjan viranomaiset katsoivat, että tähän liittyi väärinkäytön vaara, sitä ei kuitenkaan sellaisenaan voida pitää tulliviranomaisten virheenä.

55 Viidennen kanneperusteen ensimmäinen osa on näin ollen hylättävä.

– Viidennen kanneperusteen toinen osa

56 Kantaja moittii komissiota siitä, että se teki tariffikiintiöiden hallinnoimisessa virheitä, jotka sen olisi pitänyt ottaa huomioon yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan soveltamisessa.

57 Komissio väittää, ettei se ole osa tulliviranomaisia, joiden virheet otetaan huomioon yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan soveltamisessa.

58 Yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdassa säädetään, että tuontitullit voidaan jättää kantamatta jälkikäteen ainoastaan, jos lain mukaan kannettavien tullien määrät ovat jääneet kirjaamatta tileihin tulliviranomaisten erehdyksen vuoksi.

59 Unionin tuomioistuin on todennut yhteisön tullikoodeksia edeltäneen lainsäädännön yhteydessä, että koska käsitettä ”toimivaltaiset viranomaiset” ei ole täsmällisesti ja tyhjentävästi määritelty, ”toimivaltaisena viranomaisena” ei ole pidettävä ainoastaan tullien kantamiseen toimivaltaisia viranomaisia vaan myös jokaista sellaista viranomaista, joka toimivaltansa puitteissa antaa tullien kantamista koskevia tietoja ja joka tämän vuoksi voi saada aikaan velan maksamiseen velvollisen mielessä perustellun luottamuksen (edellä 34 kohdassa mainittu asia Ilumitrónica, tuomion 40 kohta).

60 Yhteisön tullikoodeksin 4 artiklan 3 alakohdasta käy lisäksi ilmi, että ”tulliviranomaisilla” tarkoitetaan viranomaisia, jotka ovat toimivaltaisia soveltamaan muun muassa tullilainsäädäntöä. Tällä tarkoitetaan sekä jäsenvaltioiden että kolmansien valtioiden hallintoviranomaisia, joiden tehtävänä on varmistaa tullilainsäädännön noudattamisen valvonta ja tarkastus yhteisön tullikoodeksin 4 artiklan 13 ja 14 alakohdassa näille tehtäville annettujen määritelmien mukaisesti. Vaikka komissiolla on tehtävänsä tariffikiintiön, jonka nojalla banaaneja voidaan tuoda alennettua tullia maksamalla, hallinnoimisessa, sitä ei kuitenkaan tämän johdosta voida pitää yhteisön tullikoodeksissa tarkoitettuna tulliviranomaisena. Komission tässä yhteydessä mahdollisesti tekemien virheiden perusteella ei siten voi syntyä oikeutta siihen, että tullit jätetään yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan nojalla kantamatta jälkikäteen.

61 Lopuksi on hylättävä kantajan väite, jonka mukaan se, ettei komissio ole tulliviranomainen, ei riitä vapauttamaan sitä virheistään, koska yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohtaa on pidettävä kohtuullistamissäännöksenä, jolla vältetään se, että toimijoita rangaistaan viranomaisten virheistä. Jos tämä väite hyväksyttäisiin, unionin yleisen tuomioistuimen olisi siten jätettävä soveltamatta yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohtaa ja sovellettava kohtuullistamissäännöstä, jota ei tullilainsäädännön mukaan sovelleta tullien jälkikäteistä kantamista koskevassa menettelyvaiheessa vaan vasta myöhemmin sovellettaessa yhteisön tullikoodeksin 239 artiklaa.

62 Viidennen kanneperusteen toinen osa on tämän johdosta hylättävä.

– Viidennen kanneperusteen kolmas osa

63 Kantajan väittämän tavoin on totta, että komissio totesi riidanalaisen päätöksen 33 perustelukappaleessa nimenomaisesti tutkittuaan ensin, voitiinko Espanjan viranomaisia moittia virheestä, ettei ollut tarpeen tutkia, täyttyivätkö yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan kaksi muuta soveltamisedellytystä. Koska kyseisessä asetuksessa asetettujen edellytysten on kuitenkin täytyttävä yhtä aikaa, komission ei ollut tarpeen tutkia muita kyseisen säännöksen soveltamisedellytyksiä, kun niistä ensimmäinen ei kuitenkaan täyttynyt (ks. analogisesti yhdistetyt asiat T-10/97 ja T-11/97, Unifrigo ja CPL Imperial 2 v. komissio, tuomio 9.6.1998, Kok., s. II-2231, 65 kohta).

64 Täten viidennen kanneperusteen kolmas osa ja samalla koko kanneperuste on hylättävä.

Kuudes kanneperuste, joka perustuu olennaisten menettelymääräysten rikkomiseen ja muun muassa puolustautumisoikeuksien loukkaamiseen

65 Kantaja väittää pyytäneensä OLAFilta saada tutustua kaikkiin asiakirjoihin tai tietoihin, jotka koskevat mahdollista osallisuutta väärien todistusten antamiseen. Suurinta osaa pyydetyistä asiakirjoista ei kuitenkaan koskaan annettu kantajan tutustuttavaksi, ei edes Euroopan oikeusasiamiehen, joka ehdotti sovintoratkaisua, jota OLAF ei ole vielä toteuttanut, väliintulon jälkeen. Kaikki kantajan yritykset saada enemmän tietoja ja puolustautua jälkitullaukselta evättiin niiden olennaisten asiakirjojen osalta, jotka liittyivät väitettyihin väärennöksiin sekä Espanjan viranomaisten osallisuuteen. Kantaja väittää näin ollen, että sen puolustautumisoikeuksia on merkittävästi loukattu.

66 Komissio kiistää kantajan väitteet, kun taas Belgian kuningaskunta ei ole tukenut väliintulossaan tätä kanneperustetta.

67 Kantaja moittii ensimmäiseksi OLAFia siitä, ettei tämä antanut sen tutustua täysimääräisesti pyydettyihin asiakirjoihin. Kantaja katsoo, että tiedot, joita sille ei annettu, olisivat olleet olennaisia sen ratkaisemiseksi, tekivätkö Espanjan viranomaiset yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetun virheen.

68 Siltä osin kuin kantajan väitteet vaikuttavat suunnatun niitä päätöksiä vastaan, joilla OLAF epäsi oikeuden tutustua kaikkiin pyydettyihin asiakirjoihin ja jotka tehtiin Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi 30.5.2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1049/2001 (EYVL L 145, s. 43) nojalla, on todettava, että asiakirja-aineistosta käy ilmi, että OLAF vastasi 26.10. ja 3.12.2004 tekemillään päätöksillä kahteen kantajan esittämään uudistettuun hakemukseen saada tutustua asiakirjoihin. Kantaja ei myöskään kiistä, ettei se ole nostanut kannetta näistä päätöksistä, kuten komissio totesi. Siten sillä, että OLAF epäsi oikeuden tutustua kaikkiin pyydettyihin asiakirjoihin, ei ole merkitystä käsiteltävänä olevan asian kannalta.

69 Kantaja väittää toiseksi, että sen puolustautumisoikeuksia on loukattu huomattavasti, koska se ei voinut saada tietoja, joita se etsi riidanalaisten tuontitodistusten väitetystä väärentämisestä sekä espanjalaisten viranomaisten mahdollisesta osallisuudesta.

70 On muistettava, että puolustautumisoikeuksien kunnioittamisen periaatteen mukaan yksin komission asiana ei ole ratkaista, mitkä asiakirjat ovat hakijan kannalta hyödyllisiä jälkitullauksesta luopumista koskevassa menettelyssä. Hallinnolliseen asiakirja-aineistoon saattaa sisältyä asiakirjoja, jotka sisältävät kantamatta jättämisen kannalta edullisia seikkoja ja joita asianomainen saattaa haluta käyttää hakemuksensa tueksi, vaikkei komissio ole niitä käyttänytkään. Hakijalla on näin ollen oltava mahdollisuus tutustua kaikkiin asiakirja-aineistoon kuuluviin ei-luottamuksellisiin asiakirjoihin, mukaan lukien niihin, joita ei ole käytetty komission vastaväitteiden perustana (asia T-53/02, Ricosmos v. komissio, tuomio 13.9.2005, Kok., s. II-3173, 72 kohta).

71 Kantaja tyytyy väittämään, ettei se ole saanut tutustua asiakirjoihin, jotka koskevat riidanalaisten tuontitodistusten väitettyä väärentämistä sekä espanjalaisten viranomaisten mahdollista osallisuutta. Kuten komissio korostaa, tästä voidaan tehdä kaksi päätelmää.

72 Yhtäältä komissio lähetti kantajalle ennen riidanalaisen päätöksen tekemistä kopion espanjalaisten oikeusviranomaisten 20.10.2005 päivätystä kirjeestä, jossa todettiin, etteivät espanjalaiset virkamiehet olleet osallistuneet vääriin tuontitodistuksiin liittyvään tapaukseen. Komissio väittää lisäksi, ettei tietoja espanjalaisten viranomaisten väitetystä osallisuudesta voida saada mahdollisesti vain siitä syystä, ettei niitä ole. Komission on täten katsottava väittävän, ettei se tiedä tällaisten tietojen olemassaolosta ja

ettei sillä ole tähän viittaavia asiakirjoja. Oikeuskäytännöstä ilmenee kuitenkin, että jos kyseessä oleva toimielin on väittänyt, että asiakirjaa, johon on pyydetty saada tutustua, ei ole olemassa, tämän oletetaan pitävän paikkansa. Kyseessä on kuitenkin pelkkä olettama, jonka kantaja voi kumota kaikin keinoin asian kannalta merkityksellisten ja yhtäpitävien seikkojen perusteella (asia T-5/02, Tetra Laval v. komissio, tuomio 25.10.2002, Kok., s. II-4381, 95 kohta ja asia T-146/04, Gorostiaga Atxalandabaso v. parlamentti, tuomio 22.12.2005, Kok., s. II-5989, 121 kohta). Kantaja ei ole käsiteltävässä asiassa esittänyt tällaista näyttöä sellaisten asiakirjojen olemassaolosta, joilla riidanalaisten tuontitodistusten väitetty väärentäminen ja espanjalaisten viranomaisten mahdollinen osallisuus voidaan näyttää toteen.

73 Toisaalta on todettava, että kantaja esitti useita asiakirjoja unionin yleiselle tuomioistuimelle tukeakseen väitteitään osallisuudesta sekä riidanalaisten tuontitodistusten väärennystavasta tai -tavoista. Tämä koskee erityisesti 22.9.2000 päivättyä OLAFin valmisteluasiakirjaa ja Tribunale civile e penalen tuomiota – jotka mainittiin viidennen kanneperusteen käsittelyn yhteydessä – sekä 23.6.2004 päivättyä pöytäkirjaa, joka koskee petoksella toteutettujen tuontien tutkinnasta vastaavien OLAFin toimihenkilöiden Ravennan tutkintatuomarille antamaa todistajanlausuntoa. Asiakirja-aineistosta käy myös ilmi, että kantajalla oli jo hallussaan nämä kolme asiakirjaa, kun se antoi Belgian tulliviranomaisille 25.7.2007 päivätyn asiakirjan nimeltä ”Position paper” (kertomus), jonka liitteenä asiakirjat olivat. Kuten edellä 48 ja 50 kohdassa todettiin, OLAFin valmisteluasiakirjassa ja Tribunale civile e penalen tuomiossa viitattiin ainoastaan epäilyihin, jotka liittyvät Espanjan viranomaisten osallisuuteen väärien tuontitodistusten laatimisessa. Sama koskee OLAFin toimihenkilöiden todistajanlausuntoihin liittyvää pöytäkirjaa.

74 Edellä esitetystä seuraa, että jopa ennen kuin jälkitullauksesta luopumista koskeva menettely oli saatettu komission käsiteltäväksi, kantajalla oli hallussaan asiakirjat, joissa mainittiin epäilyistä, jotka liittyivät Espanjan viranomaisten osallisuuteen väärien tuontitodistusten laatimisessa, ja joissa kuvailtiin melko yksityiskohtaisesti, millä tavoin todistusten väärentäminen oli luultavasti toteutettu, minkä johdosta kantaja pystyi esittämään puolustuksensa espanjalaisen virkamiehen mahdollisesta osallisuudesta väärien todistusten laatimiseen.

75 Täten on todettava, ettei kantaja ole perustellut väitteitään siitä, että sen puolustautumisoikeuksia on loukattu huomattavasti sen johdosta, ettei se ole saanut tutustua tiettyihin tietoihin tai asiakirjoihin.

76 Koska kantaja ei määritellyt tarkemmin puolustautumisoikeuksiensa väitettyä loukkausta eikä esittänyt lisää perusteluja pelkälle väitteelleen olennaisten menettelymääräysten rikkomisesta, esitetty väite ja samalla kuudes kanneperuste on hylättävä.

Yhteisön tullikoodeksin 239 artiklan 1 kohdan toisen luetelmakohdan soveltaminen

Alustavat toteamukset

77 On muistutettava, että asetuksen N:o 2454/93 905 artiklalla, joka on täsmällinen säännös, jolla kehitetään yhteisön tullikoodeksin 239 artiklassa säädettyä sääntöä, säädetään yleisestä kohtuullistamislausekkeesta, jonka tarkoituksena on kattaa muun muassa sellaiset erityistilanteet, jotka eivät sellaisenaan kuulu mainitun asetuksen 900–904 artiklassa tarkoitettujen tapausten alaan (asia C-86/97, Trans-Ex-Import, tuomio 25.2.1999, Kok., s. I-1041, 18 kohta). Mainitun 905 artiklan sanamuodosta ilmenee, että tuontitullien palauttamiselle on kaksi samanaikaisesti täytettävää edellytystä, eli ensiksi erityistilanteen olemassaolo sekä toiseksi asianosaisen ilmeisen laiminlyönnin tai vilpillisen menettelyn puuttuminen (asia T-282/01, Aslantrans v. komissio, tuomio 12.2.2004, Kok., s. II-693, 53 kohta). Näin ollen tullien palautus on evättävä, jos toinen näistä edellytyksistä jää täyttymättä (asia T-75/95, Günzler Aluminium v. komissio, tuomio 5.6.1996, Kok., s. II-497, 54 kohta ja em. asia Aslantrans v. komissio, tuomion 53 kohta).

78 Riidanalaisesta päätöksestä käy ilmi, että edellytys erityistilanteen olemassaolosta täyttyy käsiteltävässä asiassa (ks. edellä 18 kohta). Täten unionin yleisen tuomioistuimen on ainoastaan tutkittava, totesiko komissio perustellusti ilmeisen laiminlyönnin olemassaolon.

79 Oikeuskäytännön mukaan sen arvioimiseksi, onko kyseessä yhteisön tullikoodeksin 239 artiklassa tarkoitettu ilmeinen laiminlyönti, on otettava huomioon muun muassa niiden säännösten monitahoisuus, joiden noudattamatta jättäminen on johtanut tullivelan syntymiseen, sekä toimijan kokemus ja hänen huolellisuutensa (asia C-48/98, Söhl & Söhlke, tuomio 11.11.1999, Kok., s. I-7877, 56 kohta ja asia C-156/00, Alankomaat v. komissio, tuomio 13.3.2003, Kok., s. I-2527, 92 kohta).

80 Lisäksi on muistutettava, että komissiolla on harkintavaltaa, kun se tekee päätöksen soveltamalla yhteisön tullikoodeksin 239 artiklaa (ks. analogisesti asia T-290/97, Mehibas Dordtselaan v. komissio, tuomio 18.1.2000, Kok., s. II-15, 46 ja 78 kohta). On myös todettava, että tuontitullien palauttaminen tai peruuttaminen, johon voidaan ryhtyä vain tiettyjen edellytysten täyttyessä ja nimenomaisesti säädetyissä tilanteissa, muodostaa poikkeuksen tavanomaiseen tuonti- ja vientimenettelyyn, joten säännöksiä, joissa säädetään tällaisesta palauttamisesta tai peruuttamisesta, on tulkittava suppeasti. Erityisesti on todettava, että koska ilmeisen laiminlyönnin puuttuminen on välttämätön edellytys, jotta tuontitullien palauttamista tai peruuttamista voidaan hakea, tämä merkitsee, että tätä käsitettä on tulkittava siten, että palauttamis- tai peruuttamistapauksia on lukumääräisesti vähän (edellä 79 kohdassa mainittu asia Söhl & Söhlke, tuomion 52 kohta).

81 Vaikka komissiolla onkin harkintavaltaa yhteisön tullikoodeksin 239 artiklan soveltamisen suhteen, sen on käytettävä tätä harkintavaltaa siten, että se tosiasiallisesti vertaa toisiinsa yhtäältä unionin intressiä varmistaa tullisäännösten noudattaminen ja toisaalta vilpittömässä mielessä toimineen maahantuojan intressiä sellaisen vahingon välttämiseen, joka ylittää tavanomaisen kaupalliseen toimintaan kuuluvan riskin (ks. asia T-382/04, Heuschen & Schrouff Oriëntal Foods v. komissio, tuomio 30.11.2006, 46 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

82 Etenkin toista kanneperustetta, jota Belgian kuningaskunta tukee väliintulossaan, on tarkasteltava näiden päätelmien valossa.

Toinen kanneperuste, joka perustuu perustamissopimuksen ja sen soveltamiseen liittyvien sääntöjen rikkomiseen ja muun muassa yhteisön tullikoodeksin 239 artiklan rikkomiseen sekä suhteellisuusperiaatteen loukkaamiseen

83 Kantaja kritisoi komission riidanalaisessa päätöksessä tekemää toteamusta kantajan ilmeisestä laiminlyönnistä. Belgian kuningaskunnan tukemana kantaja esittää useita väitteitä tämän kanneperusteen tueksi.

84 Kantaja väittää ensimmäiseksi, ettei komissio voi moittia sitä vähäisimmästäkään ilmeisestä laiminlyönnistä, koska väitetyt laiminlyönnit perustuvat virheelliseen olettamaan siitä, että kantaja olisi tehnyt sopimuksen tavaroiden takaisinostosta. Kantaja väittää toiseksi, ettei sen ollut käsiteltävän asian olosuhteiden perusteella mahdollista tietää, että oli olemassa vääriksi väitettyjä tuontitodistuksia, jotka oli ostettu markkinaehdoin M:n, jolla oli ollut luottamuksellinen suhde kantajan tytäryhtiöön jo vuosien ajan, välityksellä. Kolmanneksi komissio ei unionin yleisen tuomioistuimen oikeuskäytännön vastaisesti esittänyt näyttöä kantajan ilmeisestä laiminlyönnistä; kantaja oli pikemminkin aina menetellyt tavanomaisten kaupallisten käytäntöjen mukaisesti sekä ammattimaisesti ja huolellisesti. Kantaja väittää neljänneksi lähinnä, että komission väitteet liikesuhteista M:n ja riidanalaisten tuontitodistusten haltijoiden kanssa ovat perusteettomat, koska kyseiset suhteet kuuluvat tavanomaisiin kaupallisiin käytäntöihin. Viidenneksi edellytetty huolellisuus ei ole oikeuskäytännön mukainen, ja se on erityisen raskas ja kohtuuton huomattavasti tavanomaisen kaupallisen riskin

ylittävässä erityistilanteessa. Tosiseikkojen tapahtuma-aikana ei kuitenkaan ollut syytä epäillä tuontitodistusten aitoutta. Kuudenneksi komissio totesi virheellisesti, ettei lainsäädännön monitahoisuutta koskeva edellytys ole merkityksellinen.

85 Kantaja katsoo kolmannessa, neljännessä ja viidennessä väitteessä, jotka on tutkittava yhdessä ensimmäisenä, lähinnä, ettei komissio ole näyttänyt toteen kantajan huolellisuuden puuttumista.

86 Ensimmäiseksi on muistutettava, että silloin, kun tulliviranomaiset toteavat, ettei taloudellisen toimijan voida katsoa syyllistyneen vilpilliseen menettelyyn tai ilmeiseen laiminlyöntiin, komission tehtävänä on aikoessaan hylätä kansallisten viranomaisten näkemyksen näyttää merkityksellisten tosiseikkojen perusteella toteen se, että mainittu toimija syyllistyi ilmeiseen laiminlyöntiin (asia T-26/03, Geologistics v. komissio, tuomio 27.9.2005, Kok., s. II-3885, 78 ja 82 kohta).

87 On kuitenkin korostettava, että Belgian tulliviranomaiset olivat 14.12.2007 päivätyssä kirjeessään sitä mieltä, että kyseessä oli yhteisön tullikoodeksin 239 artiklassa tarkoitettu erityistilanne ja ettei kantaja ollut syyllistynyt ilmeiseen laiminlyöntiin.

88 Toiseksi on muistutettava, että komissio huomautti kantajan huolimattomuuden toteamiseksi riidanalaisen päätöksen 60 perustelukappaleessa, ettei tuontitodistusten haltijoiden kanssa käydystä yhteydenpidosta ollut näyttöä, vaikka tällainen yhteydenpito vaikutti välttämättömältä tavaroiden vapaaseen liikkeeseen luovuttamiseksi, koska kyseisten yritysten nimet oli mainittu vapaaseen liikkeeseen luovutusta koskevassa ilmoituksessa, minkä perusteella niiden voitiin katsoa olevan vastuussa. Komissio totesi riidanalaisen päätöksen 60 ja 61 perustelukappaleessa, että jos kantaja olisi ottanut yhteyttä kyseisiin yrityksiin, olisi ollut ilmeistä, etteivät yritykset olleet tietoisia niiden nimissä laadittujen todistusten käyttöoikeuden myynnistä, ja että käytetty järjestely sekä yhteydenpidon puuttuminen osoittivat, että kantaja oli valmis ottamaan riskin banaanien tuomiseksi tariffikiintiössä. Komissio totesi riidanalaisen päätöksen 62 perustelukappaleessa, että tuontitodistusten ostoneuvottelut käytiin suoraan kantajan ja M:n välillä, riidanalaisen päätöksen 63 perustelukappaleessa, että kantaja suoritti maksut M:n henkilökohtaiselle tilille eikä tämän työnantajan tilille, ja riidanalaisen päätöksen 64 perustelukappaleessa, ettei kantaja esittänyt todisteita siitä, että M oli todella vastaanottanut kantajan sille palauttamat tuontitodistukset, vaikka todistusten haltijoiden oli hankittava todistukset takaisin saadakseen takaisin vakuuden, joka niiden oli lainsäädännön nojalla täytynyt antaa, sekä riidanalaisen päätöksen 65 perustelukappaleessa, että todistusten käyttöoikeuden osto toteutettiin kahden espanjalaisen yrityksen lähettämillä pro forma -laskuilla, joista jotkin lähetettiin faksitse tuntemattomista osoitteista tai joista joidenkin lähettäjät olivat tuntemattomia. Komission mukaan kyseinen järjestely ei kuulu tavanomaiseen kaupalliseen käytäntöön.

89 Yhteenvetona on todettava, että seikkoja, joihin komissio vetosi todetakseen huolellisuuden puuttumisen, on viisi: yhteydenpidon puuttuminen kantajan ja tuontitodistusten haltijoina olevien yritysten väliltä, todistusten käyttöoikeuden osto suoraan kantajan ja M:n välisten neuvottelujen perusteella, maksujen suorittaminen M:n henkilökohtaiselle tilille, näytön puuttuminen siitä, että M oli vastaanottanut kantajan sille palauttamat todistukset, sekä todistusten käyttöoikeuden oston laskutus faksitse pro forma -laskuilla, joista jotkin lähetettiin tuntemattomista osoitteista tai joista joidenkin lähettäjät olivat tuntemattomia.

90 Kolmanneksi on todettava, että komissio totesi puolustuksena, että kantajan käyttämä järjestely tuontitodistusten käyttöoikeuden hankkimiseksi on ”lainvastainen”, koska se on asetuksen N:o 2362/98 21 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan vastainen, jossa kielletään uuden toimijan tuontitodistukseen perustuvien oikeuksien kaikenlainen siirtäminen perinteiselle toimijalle. Tältä osin on todettava, että riidanalainen päätös ei siltä osin kuin sillä evätään tuontitullien peruuttaminen perustu tuontitodistusten käyttöoikeuden ostoa koskevan järjestelyn lainvastaisuuteen vaan kantajan ilmeiseen laiminlyöntiin.

91 Komission väitteellä ei siten voi käsiteltävässä asiassa olla vaikutusta tuontitullien peruuttamisen epäämisen perusteltavuuteen.

92 Neljänneksi on todettava, että kantaja Belgian kuningaskunnan tukemana on sitä mieltä, että ainoastaan siinä tapauksessa, että tuontitodistusten aitoudesta oli epäilystä, huolellisuuden taso olisi edellyttänyt kantajalta aktiivista velvollisuutta. Komissio väittää, että käsiteltävän asian olosuhteiden perusteella, jotka ainoastaan kantaja tunsi, kantajalla oli täytynyt olla epäilyjä ja sen olisi pitänyt vaatia lisätietoja tuontitodistusten haltijoista ja ettei tältä osin sillä ollut vaikutusta, etteivät tulliviranomaiset mahdollisesti epäilleet mitään.

93 Ensi näkemältä riidanalaisesta päätöksestä ei käy ilmi, että komissio kieltäytyi peruuttamasta tuontitulleja sillä perusteella, että kantajalla oli täytynyt olla epäilyksiä riidanalaisten tuontitodistusten aitoudesta. Puuttuva huolellisuus tältä osin näyttää perustuvan järjestelyyn, joka toteutettiin kyseisten todistusten käyttöoikeuden hankkimiseksi ja jonka tietyt piirteet eivät kuuluneet tavanomaisiin kaupallisiin käytäntöihin (riidanalaisen päätöksen 65 perustelukappale). Kun otetaan huomioon tällainen sisältö, kantajan väite ei ole merkityksellinen riidanalaisen päätöksen perusteltavuuden arvioimisen kannalta.

94 Ei kuitenkaan voida sulkea pois sitä, että komissio katsoi, että kantajalla oli täytynyt olla riidanalaisten tuontitodistusten käyttöoikeuden hankkimiseksi käytetyn järjestelyn nojalla epäilyksiä todistusten aitoudesta, koska riidanalaisen päätöksen 60–65 perustelukappaleessa todettiin, että yhteydenpito kyseisten todistusten haltijoihin oli välttämätöntä ja ettei kantaja kyseenalaistanut sitä, että huomattavia summia rahaa oli maksettu faksitse vastaanotettujen pro forma -laskujen perusteella. Jäljempänä 98–102 ja 111–115 kohdassa esitettyjen perustelujen mukaan on kuitenkin niin, ettei näiden seikkojen perusteella käsiteltävän asian olosuhteissa voinut syntyä epäilyksiä riidanalaisten tuontitodistusten aitoudesta.

95 Viidenneksi on tutkittava viisi väitettä, joiden nojalla komissio katsoi, ettei kantaja menetellyt huolellisesti.

96 Kantaja väittää ensimmäiseksi, ettei se voinut ottaa yhteyttä jokaiseen todistuksen haltijaan muutoin kuin hallinnollisesti kohtuuttoman työläästi, kun otetaan huomioon riidanalaisten todistusten huomattava lukumäärä. Kantaja oli toiminut tavanomaisten liikesuhteiden mukaisesti, kun se oli antanut M:n hoitaa yhteydenpidon verkostoonsa. Jos kantaja olisi toiminut toisin, se olisi vaarantanut liikesuhteensa M:n kanssa, jota se tarvitsi löytääkseen uusia toimijoita, jotka halusivat myydä tuontitodistustensa käyttöoikeuden. Kantaja katsoo, ettei sillä ollut mitään perustetta osoittaa tosiseikkojen tapahtuma-aikana erityistä varovaisuutta M:n välityksellä tehtyjen sopimusten osalta, koska käytetty menetelmä vastasi sitä, jota käytettiin muiden välittäjien kanssa.

97 Komission mukaan kantaja ei voi linnoittautua sen väitteen taakse, joka perustuu luottamussuhteeseen M:n kanssa, ellei se ota vastatakseen tämän valinnan seurauksista, koska se asetti tämän suhteen vaaditun huolellisuuden noudattamisen edelle. Komissio on lisäksi sitä mieltä, että kantaja olisi voinut vaatia M:ltä, että tämä toimittaa tiedot todistusten haltijoista, koska niiden liikesuhteet olivat melko uudet tosiseikkojen tapahtuma-aikaan. Komissio katsoo lopuksi, että toimenpiteillä, jotka kantaja oli nimenomaisesti toteuttanut tuontitodistusten hallinnoimiseksi, ei ole merkitystä, koska niiden osalta ei ole todettu, miten ne edesauttavat todistusten huolellisen ja laillisen käytön tarkistamista.

98 Asiakirja-aineistosta käy ilmi, että kantaja oli saanut kaikki riidanalaiset tuontitodistukset käyttöönsä M:n välityksellä ja että mainitut todistukset oli annettu kantajan käyttöön pääsääntöisesti sen vuosineljänneksen lopussa, johon niitä käytettiin. On huomautettava, että kantaja väitti sekä kirjelmissään että suullisessa käsittelyssä, että liiketoimet, joihin riidanalaisia tuontitodistuksia käytettiin, koskivat aina vähäisiä määriä banaaneja. Kantajan mukaan tämän johdosta oli perusteltua kääntyä välittäjän puoleen, joka pystyi helpommin hankkimaan suhteellisen lyhyessä määräajassa todistuksia, joilla voitiin tuoda rahteja tariffikiintiön rajoissa. Komissio ei ole kiistänyt näitä eri

tosiseikkoja. Kantaja väittää lisäksi – ilman että tätä on kiistetty –, että se tarkisti käyttämiensä tuontitodistusten muodollisuudet ja sisällön muun muassa sen osalta, vastasivatko todistuksissa mainitut määrät uudelle toimijalle, jonka nimi oli mainittu todistuksessa, annettuja määriä.

99 Näin toteutetuista tarkastuksista huolimatta komission ensimmäinen väite tarkoittaa sitä, että kantajan olisi pitänyt ottaa yhteyttä riidanalaisten todistusten haltijoihin suhteellisen lyhyessä määräajassa, jotta se olisi välttynyt riidanalaisen päätöksen 60 ja 61 perustelukappaleessa esitetyiltä moitteilta.

100 Kun komissiota kuultiin suullisessa käsittelyssä riidanalaisen päätöksen 60 perustelukappaleesta ilmenevän velvollisuuden luonteen ja laajuuden osalta, se ei kyennyt yksilöimään velvollisuuden perustana olevia säännöksiä eikä täsmentämään sen laajuutta maahantuotujen tavaroiden tullausmenettelyssä ja muun muassa niiden vapaaseen liikkeeseen luovuttamisessa, vaan se rajoittui väittämään, että tuontitodistusten käyttöoikeuden osto uusilta toimijoilta ei ollut tullilainsäädännön mukaista. Kuten edellä 90 ja 91 kohdassa on jo todettu, riidanalainen päätös ei kuitenkaan perustu tuontitodistusten käyttöoikeuden ostoa koskevan järjestelyn lainvastaisuuteen.

101 Komissio ei siten ole osoittanut, että kantajalla oli velvollisuus ottaa yhteyttä riidanalaisten tuontitodistusten haltijoihin tullausmenettelyjen toteuttamiseksi. Komissio ei etenkään ole esittänyt yhtään seikkaa, jolla osoitetaan, että tällainen yhteydenotto olisi ollut pakollista, jotta kantaja voi luovuttaa maahantuodut tavarat vapaaseen liikkeeseen, kun taas on kiistatonta, että kantaja pystyi esteettä toteuttamaan kaikki riidanalaisissa tuontitodistuksissa tarkoitettujen tavaroiden tuontiin liittyvät hallinnolliset muodollisuudet.

102 Pääsääntöisesti ei voida myöskään hyväksyä sitä, että taloudellisen toimijan, joka tuo tavaroita unioniin ja joka tässä tarkoituksessa käyttää välittäjän palveluja hankkiakseen tuontitodistusten käyttöoikeuden, katsotaan toimineen varomattomasti tai huolimattomasti, jos se ei ole tehnyt tarkistuksia todistusten haltijoiden luona. Tällaisen välittäjän palvelujen käyttäminen nimittäin kuuluu tuojan harkinnassa oleviin tuonnin harjoittamisen käytännön järjestelyihin, ja sen tarkoituksena on helpottaa kyseisen toiminnan harjoittamista silloin, kun tuoja katsoo, että tietyssä taloudellisessa tilanteessa välittäjällä on sitä paremmat mahdollisuudet löytää uusia toimijoita, jotka ovat saaneet todistuksia ja haluavat siirtää niiden käyttöoikeuden, etenkin silloin, kun tuoja tarvitsee käsiteltävän asian tavoin huomattavan määrän todistuksia suhteellisen lyhyessä määräajassa (ks. edellä 98 kohta). Koska mitään muuta yksityiskohtaisempaa seikkaa, jonka perusteella toimijalle voisi syntyä epäilys käytettyjen tuontitodistusten aitoudesta, ei ole, yhteydenpitoa tuontitodistusten haltijoihin ei voida pitää välttämättömänä tuotujen tavaroiden vapaaseen liikkeeseen luovuttamiseksi.

103 Komissio ei näin ollen ole osoittanut, että riidanalaisen päätöksen 60 ja 61 perustelukappaleessa todettujen seikkojen on katsottava merkitsevän, ettei kantaja menetellyt huolellisesti.

104 Kantaja väittää toiseksi, että oli tavanomaista suorittaa maksut M:n henkilökohtaiselle tilille, koska tämä toimi itsenäisesti ja koska kantaja toimi näin muiden välittäjien kanssa, ja ettei sitä voida moittia siitä, ettei se tarkistanut, oliko M todella vastaanottanut kantajan tälle palauttamat todistukset, mitä oli pidettävä kohtuuttomana työtaakkana ja mikä ei vastannut tavanomaista kaupallista käytäntöä, sekä että sille olisi ilmoitettu, jos M ei olisi vastaanottanut todistuksia, kun otetaan huomioon muun muassa kantajan ja M:n välisen liikesuhteen säännöllisyys.

105 Komissio toistaa puolustuksena riidanalaisessa päätöksessä esitetyt moitteet eli sen, että käsiteltävässä asiassa sovellettavan huolellisuusasteen perusteella kantajalta voitiin odottaa, että se valvoo, että maksut suoritetaan asianmukaisille tileille, ja että se tarkistaa, että sen takaisin lähettämät todistukset on todella vastaanotettu. Komissio toteaa, että kantajan olisi huolellisena toimijana pitänyt epäillä sitä, että M halusi huomattavia summia maksettavan hänen nimissään henkilökohtaiselle tililleen työnantajansa tietämättä.

106 Riidanalaisen päätöksen 62–64 perustelukappaleessa mainitut toinen, kolmas ja neljäs väite koskevat todistusten käyttöoikeuden ostoa suoraan kantajan ja M:n välisten neuvottelujen perusteella, maksujen suorittamista M:n henkilökohtaiselle tilille ja näytön puuttumista siitä, että M oli vastaanottanut kantajan sille palauttamat todistukset (ks. edellä 89 kohta).

107 Tosiseikoista on todettava, että kantaja oli ollut liikesuhteessa M:ään vuodesta 1997 lähtien ja yksi kantajan tytäryhtiöistä, joka oli italialainen, oli ollut aiemmin useiden vuosien ajan liikesuhteessa portugalilaiseen kansainvälistä kauppaa harjoittavaan yritykseen, jolle M työskenteli. Koko asiakirja-aineistosta käy kantajan väittämän tavoin myös ilmi, että liikesuhde riidanalaisten todistusten käyttöoikeuden ostamiseksi oli toteutettu ainoastaan kantajan ja M:n välillä, minkä osalta komissio totesi suullisessa käsittelyssä, ettei se kiistä tätä. Minkään riidanalaisessa päätöksessä tai komission kirjelmissä olevien seikkojen perusteella ei voida myöskään kyseenalaistaa kantajan väitettä, jonka mukaan M harjoitti välitystoimintaansa itsenäisesti, eikä todeta, että viimeksi mainittu olisi harjoittanut kyseistä toimintaa vilpillisesti. Edellä 105 kohdassa toistetut komission väitteet voidaan täten vain hylätä, koska ne perustuvat myös riidanalaisesta päätöksestä ilmenevään ajatukseen siitä, että välittäjän, joka oli lisäksi työskennellyt kansainvälistä kauppaa harjoittavan yrityksen palveluksessa, käyttäminen riidanalaisten todistusten käyttöoikeuden hankkimiseksi merkitsi suurempaa vaaraa vilpillisestä menettelystä.

108 Kun otetaan myös huomioon edellä 102 kohdassa lausuttu, käsiteltävän asian olosuhteissa sillä, että kantaja neuvotteli suoraan M:n kanssa riidanalaisten todistusten käyttöoikeuden ostosta, että kyseiset ostot maksettiin kokonaisuudessaan M:n henkilökohtaiselle tilille ja että kantaja ei pyytänyt todistusta sen M:lle palauttamien, käytettyjen todistusten vastaanottamisesta, ei voida näyttää toteen, että kantaja menetteli huolimattomasti.

109 Kantaja väittää kolmanneksi, että pro forma -laskujen käyttö on sellaisen tavanomaisen kaupallisen käytännön mukaista, jota noudatetaan muiden välittäjien kanssa ja jota muut tuojat noudattavat, joten kyseisiä laskuja on pidettävä tilauslomakkeina, joiden perusteella kantaja suoritti maksut M:lle, joka laati myöhemmin lopulliset laskut. Sitä, että espanjalaiset yritykset, joita kantaja ei tuntenut, lähettivät laskut, ei voida pitää erityisenä seikkana, joka olisi edellyttänyt kantajalta suurempaa varovaisuutta sen johdosta, että kyseessä olevat toimijat eivät olleet tunnettuja banaanialalla ja että M hoiti kaiken yhteydenpidon kyseisiin toimijoihin; komissio ei kuitenkaan ole esittänyt näyttöä ilmeisestä laiminlyönnistä.

110 Komissio katsoo, että ongelmana ovat olosuhteet, joissa pro forma -laskuja käytettiin, eli se, että tuntemattomat henkilöt lähettävät laskut faksitse tuntemattomista osoitteista. Kantajan olisi tämän johdosta pitänyt suorittaa tarkistukset.

111 Tältä osin on muistutettava, että komissio totesi riidanalaisen päätöksen 65 perustelukappaleessa seuraavaa:

”Todistusten käyttöoikeuden oston laskutus tapahtui pro forma -laskuilla, jotka edellä mainitut kaksi espanjalaista yritystä lähettivät [faksitse], ja asiakirja-aineistosta ilmenee, että tietyt näistä pro forma -laskuista lähetettiin [faksitse] tuntemattomista osoitteista tai että niiden lähettäjät olivat tuntemattomia. Komissio epäilee, onko tavanomaisten kaupallisten käytäntöjen mukaista, että erittäin huomattavia summia rahaa maksetaan pelkkien pro forma -laskujen perusteella, jotka on vastaanotettu [faksitse] tällaisissa olosuhteissa; asiakirja-aineistosta ei kuitenkaan käy ilmi, että [kantaja] olisi kyseenalaistanut tätä mitenkään.”

112 Aluksi on todettava, että prosessinjohtotoimet ja suullinen käsittely osoittivat eroavaisuuden erään tosiseikan arvioinnissa. Vastauksena unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin komissio esitti nimittäin sellaisen neljän yrityksen laskut, joilta kantaja oli ostanut riidanalaisten todistusten käyttöoikeuden. Kantaja kiisti suullisessa käsittelyssä yhtäältä näiden tietojen todenperäisyyden väittäen, että ainoastaan yksi kyseessä olevista yrityksistä myi sille riidanalaisten todistusten

käyttöoikeuden. Toisaalta nämä tiedot ovat ristiriidassa OLAFin 22.9.2000 päivätyssä valmisteluasiakirjassa, jossa mainitaan kaksi mukana olevaa espanjalaista yritystä, joista toinen oli mukana vuonna 1998 ja toinen vuonna 1999, toteamien seikkojen kanssa sekä riidanalaisen päätöksen kanssa (11 ja 65 perustelukappale).

113 Samoin on todettava, että komissio perustelee kantajan huolellisuuden puuttumista erityisesti sillä, että pro forma -laskut riidanalaisten todistusten käyttöoikeuden ostosta lähetettiin tuntemattomista faksilaitteista ja että niiden lähettäjät olivat tuntemattomia. Komissio totesi tarkemmin suullisessa käsittelyssä, että kyseessä olevat pro forma -laskut olivat peräisin Espanjasta, että faksilaitteiden numerot olivat espanjalaisia tai että faksitse vastaanotetuissa laskuissa oli maininta ”copy shops” (kopiointiliikkeet) Espanjassa.

114 Koko asiakirja-aineistosta käy kuitenkin ilmi, että riidanalaisten todistusten käyttöoikeudet, jotka koskevat ainoastaan vuotta 1999, ostettiin espanjalaiselta yritykseltä (ks. edellä 112 kohta). Kyseisen yrityksen pro forma -laskuissa, jotka komissio esitti vastauksena prosessinjohtotoimiin, on kaikissa mainittu postiosoite ja puhelinnumero ylämarginaalissa. Yhdessä laskussa on maininta ”casa de fotocopia” (kopiointipalvelu) ylämarginaalissa ja toisessa ilmeisesti espanjalaisen faksilaitteen numero ja maininta ”cemon” ylämarginaalissa.

115 Vaikka edellä 114 kohdassa esitetyt seikat eivät nimenomaisesti ilmene riidanalaisesta päätöksestä, voidaan katsoa, että komissio viittasi niihin, kun se huomautti riidanalaisen päätöksen 65 perustelukappaleessa, että pro forma -laskut lähetettiin faksitse tuntemattomista osoitteista. Tällainen seikka ei kuitenkaan riitä osoittamaan, ettei kantaja menetellyt huolellisesti käsiteltävässä asiassa. Yhtäältä se, että yrityksen, jonka kotipaikka on Espanjassa, pro forma -lasku lähetetään kyseisessä maassa sijaitsevasta faksilaitteesta, ei vaikuta seikalta, jonka johdosta kyseisen laskun vastaanottavan yrityksen olisi meneteltävä huolellisemmin. Toisaalta se, että yksi mainitun espanjalaisen yrityksen kantajalle lähettämästä viidestä laskusta oli lähetetty paikasta, joka vaikuttaisi olevan kopiointiliike, ei voi sellaisenaan saada kantajaa epäilemään liikesuhdettaan kyseiseen yritykseen tai riidanalaisten todistusten aitoutta. Koska pro forma -laskujen käyttöön liittyvän väitteen tueksi ei ole esitetty muita yksityiskohtaisempia seikkoja, ei voida katsoa, että komission epäilyt siitä, kuuluuko edellä mainituissa olosuhteissa vastaanotettujen laskujen perusteella maksettujen erittäin huomattavien rahamäärien maksaminen tavanomaisiin kaupallisiin käytäntöihin, on näytetty toteen.

116 Komissio ei ole tämän johdosta näyttänyt riidanalaisen päätöksen 65 perustelukappaleessa mainituilla seikoilla toteen, ettei kantaja menetellyt huolellisesti käsiteltävässä asiassa.

117 Ilman että on tarpeen lausua toisen kanneperusteen ensimmäisestä, toisesta ja kuudennesta väitteestä, edellä 103, 108 ja 116 kohdasta seuraa, että toinen kanneperuste on perusteltu, koska komissio ei ole esittänyt edellä 86 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä edellytetyn kaltaista näyttöä siitä, ettei kantaja menetellyt huolellisesti, ja siten kantajan ilmeisestä laiminlyönnistä.

118 Ilman että on tarpeen lausua ensimmäisestä, kolmannesta ja neljännestä kanneperusteesta, riidanalaisen päätöksen 1 artiklan 3 kohta on näin ollen kumottava ja kanne on hylättävä muilta osin.

Oikeudenkäyntikulut

119 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Saman artiklan 3 kohdan mukaan unionin yleinen tuomioistuin voi kuitenkin määrätä oikeudenkäyntikulut jaettaviksi asianosaisten kesken tai määrätä, että kukin vastaa omista kuluistaan, jos asiassa osa vaatimuksista ratkaistaan toisen asianosaisen ja osa toisen asianosaisen hyväksi.

120 Koska komissio on hävinnyt asian, se on määrättävä vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan sekä velvoitettava korvaamaan kantajan oikeudenkäyntikulut.

121 Työjärjestyksen 87 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan jäsenvaltiot, jotka ovat asiassa väliintulijoina, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan. Käsiteltävässä asiassa Belgian kuningaskunta on määrättävä vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Komission 6.5.2010 tekemän päätöksen K(2010) 2858 lopullinen, jossa todetaan, että tuontitullien kirjaaminen tileihin jälkikäteen on perusteltua ja että tullien peruuttaminen yksittäistapauksessa on perusteltua yhden velallisen mutta ei toisen velallisen osalta, 1 artiklan 3 kohta kumotaan.

2) Kanne hylätään muilta osin.

3) Euroopan komissio vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja se velvoitetaan korvaamaan Firma Léon Van Parys NV:lle aiheutuneet oikeudenkäyntikulut

4) Belgian kuningaskunta vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Forwood Dehousse Schwarcz

Julistettiin Luxemburgissa 19 päivänä maaliskuuta 2013.

Allekirjoitukset